

5v Thema 4 Planten

Domeinen/specificatie	Deelconcepten
Subdomein B3 Stofwisseling van het organisme	
<p><i>Eindterm</i> De kandidaat kan met behulp van de concepten orgaan, fotosynthese, ademhaling, vertering, uitscheiding en transport ten minste in contexten op het gebied van gezondheid en voedselproductie verklaren op welke wijze de stofwisseling van organismen verloopt en beargumenteren op welke wijze stoornissen daarin kunnen ontstaan en op welke wijze deze kunnen worden aangepakt.</p>	
B3.1 Orgaan	
<p><i>Specificatie</i> De kandidaat kan in een context: 4. verschillen in gaswisseling, opname en transport bij prokaryoten, planten en dieren toelichten.</p>	<p>huidmondjes, hout- en bastvaten, wortelharen</p>
B3.3 Ademhaling	
<p><i>Specificatie</i> De kandidaat kan in een context: 5. de relatie tussen de gaswisseling van planten en fotosynthese en dissimilatie beschrijven.</p>	<p>CO₂-concentratie, O₂-concentratie, dissimilatie, assimilatie, beperkende factoren</p>
B3.6 Transport	
<p><i>Specificatie</i> De kandidaat kan in een context: 6. het transport van water, zouten en assimilatieproducten in planten beschrijven en de relatie met fotosynthese, dissimilatie en opslag van stoffen beargumenteren.</p>	<p>verdampingsstroom, cohesie, adhesie, worteldruk</p>
Subdomein B5 Afweer van het organisme	
<p><i>Eindterm</i> De kandidaat kan met behulp van het concept afweer ten minste in contexten op het gebied van gezondheidszorg en voedselproductie benoemen op welke wijze organismen zich te weer stellen tegen andere organismen, virussen en allergenen en beargumenteren welke problemen daarbij kunnen optreden en op welke wijze deze kunnen worden aangepakt.</p>	

	B5.1 Afweer	
	<i>Specificatie</i> De kandidaat kan in een context: 3. de afweermechanismen van planten herkennen.	mechanische en chemische afweer van planten
Subdomein C2 Zelforganisatie van het organisme (in SE)		
	<i>Eindterm</i> De kandidaat kan met behulp van het concept levenscyclus ten minste in contexten op het gebied van gezondheid en voedselproductie benoemen op welke wijze de ontwikkeling van organismen verloopt, verklaren op welke wijze verstoringen van de ontwikkeling ontstaan en beargumenteren op welke wijze deze kunnen worden voorkomen of worden aangepakt.	
	<i>Mogelijke uitwerking</i> De kandidaat kan in contexten bijvoorbeeld: – de levenscycli van planten, insecten en zoogdieren in globale termen beschrijven.	zaad, kiem
Subdomein E3 Reproductie van het organisme		
	<i>Eindterm</i> De kandidaat kan met behulp van de concepten voortplanting en erfelijke eigenschap ten minste in contexten op het gebied van energie, gezondheid en voedselproductie verklaren op welke wijze eigenschappen worden overgedragen en benoemen op welke wijze de reproductie van eukaryoten en prokaryoten verloopt.	
	E3.1 Voortplanting	
	<i>Specificatie</i> De kandidaat kan in een context: 1. de geslachtelijke en ongeslachtelijke voortplanting beschrijven en daarmee de genetische variatie bij prokaryoten en eukaryoten verklaren; 2. bouw, vorming, ontwikkeling en functie beschrijven van gameten en de zygote.	spore, mitose, polyploid, bevruchting, klonen
Subdomein F2 Soortvorming		
	<i>Eindterm</i> De kandidaat kan met behulp van de concepten populatie, variatie, selectie en soortvorming ten minste in contexten op het gebied van gezondheid en wereldbeeld verklaren op welke wijze nieuwe soorten kunnen ontstaan.	

F2.3 Selectie	
<i>Specificatie</i> De kandidaat kan in een context: 1. uitleggen dat adaptatie van populaties door selectie van organismen tot stand komen; 3. overeenkomsten en verschillen tussen natuurlijke en kunstmatige selectie beschrijven.	adaptatie, selectiedruk, soort